

Po mnenju reševalcev letalcev bi za učinkovito helikoptersko medicinsko pomoč v Sloveniji potrebovali tri baze

Po Brniku še Maribor in Postojna?

Za učinkovito reševanje življenj s helikopterjem bi v Sloveniji potrebovali tri helikopterske baze. Reševalci letalci poleg že obstoječe baze na Brniku predlagajo še bazo v Mariboru in Postojni. Pod tako idejo se takoj podpišejo tudi policisti, zagotavlja poveljnik policijske letalske enote Robert Sušan.

BRNIK ▶ "Ena enota v Sloveniji ni dovolj," pravi vodja helikopterske nujne medicinske pomoči **Uroš Lampič**. Helikopterska nujna medicinska pomoč (HNMP) je začela delovati leta 2003, do leta 2006 je bila pilotski projekt, takrat pa je postala redna služba. HNMP sodi pod okrilje osnovnega zdravstva Gorenjske oziroma prehospitalne enote kranjskega zdravstvenega doma. Enota šteje 30 članov, 19 zdravnikov in enajst reševalcev. V eni izmeni delujeta zdravnik in reševalci, na Brniku pa čakata na poziv v vidnem delu dneva.

Ena baza ni dovolj

Lampič pravi, da zdravstveno ministrstvo že nekaj let opozarjajo na to, da ena baza za pomoč s helikopterjem za vso državo ni dovolj. Do Izole potrebujejo s helikopterjem 25 do 30 minut, do Maribora približno 35 minut. Zdravnike in reševalce na nujno medicinsko pomoč odpeljejo s policijskim helikopterjem, če tega ni, pa se lahko vkrcajo v vojaškega.

Sicer pa sta si policija in vojska razdelili delo; policija vozi zdravnike in zdravstvene reševalce, vojska pa gorske reševalce. "Lani, denimo, dvakrat nismo imeli na voljo helikoptera in smo intervencijo

izvedli z dvourno zamudo. K sreči je šlo za prevoz med bolnišnicama," pravi Lampič in dodaja, da taka služba nujno potrebuje helikopter samo za lastno uporabo.

Lampič pravi, da bi bila optimalna rešitev za HNMP ustanovitev vsaj še dveh dodatnih baz: v Mariboru in Postojni. Po njegovem mnenju bi s tremi bazami tudi laže racionalizirali delovanje vseh reševalnih služb, ki letijo:

renjskem specializirali za reševanje v gorah, v mariborski bazi bi bila splošna enota, v Postojni pa enota za prevoze med bolnišnicami. HNMP je smiselna do največ 20 minut leta od baze. In na ta način bi bila enakovremeno pokrita vsa država," pojasnjuje Lampič.

Baza za nujno helikoptersko pomoč ne potrebuje nujno tudi letališča. Zaradi gneče v zraku to predstavlja včasih tudi omejitev, saj mora posadka helikopterja upoštevati še druga plovila, ki prisajajo ali vzletajo. Zaradi različnih razlogov HNMP lani ni mogla leteti kar 74-krat, večinoma zaradi megle na Brniku. "Če se pomaknemo proti Gorenjski, je teh meglenih dni bistveno manj, da o

Foto: Miro Vrh

Gorski in medicinski reševalci običajno odletijo na reševanje v gorah z vojaškim helikopterjem

zdravstvenih domov, se pravi (glede na predlog) v mariborskem in postojnskem. V treh bazah bi morali imeti vedno na voljo po en

Enota helikopterske nujne medicinske pomoči je lani posredovala 274-krat in pomagala 276 ljudem.

Uroš Lampič (levo) in Robert Sušan se strinjata, da bi potrebovali tri baze za nujno helikoptersko posredovanje

Foto: STA

HNMP, gorske reševalne službe, enote za medbolnišnične prevoze odraslih in enote za medbolnišnične prevoze otrok. Vse štiri enote danes vzletajo z Brnika.

"Ideja je bila, da bi se v bazi nekje med Brnikom in Lescami na Go-

Postojni sploh ne govorimo," je rekel Lampič.

In kdo bi v novih dveh bazah ustanovil enote? Enote HNMP po pravilniku vzpostavi minister za zdravje, organizirane pa so v lokalnih prehospitalnih enotah

helikopter, četrtega pa v pripravljenosti za podporo.

Prehitela nas je tudi Romunija

Po Lampičevih besedah so v preteklih dneh ministrstvo za zdravstvo uradno seznanili s predlogom. "Žal na ministrstvu tudi letos ne vidijo finančnih možnosti za vzpostavitev dodatnih baz, prav tako ne za nakup helikopterja. Strinjajo se, da ni v redu, da HNMP nima lastnega helikoptera in da je nedopustno, da zaradi zasedenosti

likopterskega prevoznika, racionalizacija in optimizacija helikopterskih služb ter vzpostavitev še dveh baz, od koder bi učinkovito posredovali po vsej Sloveniji. Smo del EU in ena redkih razvitih držav,

ki še vedno nima urejene HNMP po mednarodnih standardih. Na tem področju nas je že pred leti prehitela celo Romunija," je sklenil Lampič.

Za dodatni bazi tudi policija

"Pod tako idejo se tudi mi takoj podpišemo," je o treh bazah za nujno helikoptersko pomoč dejal poveljnik policijske letalske enote **Robert Sušan**. Zaradi potreb po hitrih intervencijah si tudi policija želi dodatne helikopterske baze. "Je pa verjetno projekt povezan s kadri in denarjem. Načeloma pa imamo enako željo tudi sami in smo jo že večkrat izpostavili. Gotovo pa to ne more biti samostojen projekt policije, ampak celotne države."

Sušan zagotavlja, da bi policija s floto, kot jo premore, lahko pokrila prvo fazo širitve. Če bi po Mariboru resno razmišljali še o bazi v Postojni, pa bi morali premisliti tudi o novih helikopterjih. Letalska policijska enota jih danes premore šest, v enoti pa je zaposlenih

Foto: PGO Postojna

Pri prevažanju ponesrečencev v bolnišnice pogosto odločajo minute

Uroš Lampič: "Vsekakor pa je že skrajni čas, da se ministrstvo za zdravje loti dolgoročnih rešitev, kot je izbira helikopterskega prevoznika z namenskim medicinskim helikopterjem, ki bi deloval po mednarodnih standardih, racionalizacija in optimizacija helikopterskih služb in s tem vzpostavitev še dveh HNMP baz, od koder bi učinkovito posredovali po vsej Sloveniji."

helikopterjev dežurna ekipa ne more posredovati. Odprte ostajajo nekatere kratkoročne rešitve, ki bi zagotovile, da bi bil helikopter ves čas na razpolago samo za enoto HNMP. Vsekakor pa je že skrajni čas, da se ministrstvo loti dolgoročnih rešitev, kot je izbira he-

40 ljudi. "Tako kot vsi prebivalci zaslужijo enako hitro medicinsko pomoč, tako bi tudi v policiji radi zagotovili enako hitrost za razne policijske zadeve. Dalj časa ko potrebujemo, manj uspešni smo," pravi Sušan.

DANIJEL CEK